

Erklæring over Finantslov, for 1882—83.

Fem Samlinger itræk vedtoges Dyrtidstillæget til Lønninger indtil 4,400 Kr. af begge Thing, i den sidste af disse, 1878—79, med en vis Nedsættelse af Procenten, da Priserne paa nogle Livsforbrønde formentes at være gaaede noget ned; men selvfølgelig kan der ikke af denne Nedsættelse gjerning, saa lidt som af Landstingets Forhold til Finantslovsforslaget 1879—80 iøvrigt, uledes nogen Erkendelse af, at Overenskomsten af 1874—75 var fyldestgjort, saaledes at der for Fremtiden ikke vilde blive Spørgsmaal om Bevilling af noget Dyrtidstillæg. Da Finantslovsforslaget 1880—81 indkom i Landstinget, uden at derpaa fandtes noget Dyrtidstillæg, var dette derfor en Sovedgrund til, at Thinget nedsatte Udvalg over Forslaget. Dette Udvalg afgav under 7de April 1880 en Betænkning, hvori det under Henviisning til den samme ledsagende Tabel over Priserne paa en Del Livsforbrønde (Hvede, Rug, Byg, Drekjøb, Flæst, Smør, Sukker, Sæbe) udtalt, „at ikke blot Priserne paa de opførte Artikler, med en enkelt Undtagelse, vare betydelig høiere i 1880 end i 1879, men paa to af Artiklerne, nemlig Rug og Sukker, vare Priserne i 1880 endog høiere end i noget af de foregaaende Aar, siden Dyrtidstillæget begyndte, og hvad de fire Artikler, Hvede, Byg, Drekjøb og Smør, angik, var der kun eet af disse Aar, i hvilket Priserne havde været høiere end, eller lig med dem i 1880“.

Denne Udtalelse viser, at det fra Landstingets Side bestemt har været fastholdt, at ogsaa i Begyndelsen af Finantsaaret 1880—81, det første, for hvilket intet Lønningstillæg bevilgedes paa Finantsloven, den faktiske Forudsætning, nemlig Dyrtiden, i Medfør af hvilken Overenskomsten i Fællesudvalget 1874—75 om Dyrtidstillæget blev afsluttet, har været tilstede, og at den skulde være bortfalden i den efterfølgende Tid, have vi end ikke set Nogen driste sig til at paasta. Men at en Overenskomst maa vedblive at gjælde saa længe, som de faktiske Forudsætninger, der have begrundet dens Afslutning, vedblivende ere tilstede, synes uomtvisteligt, og derfor kan det ikke med Føje paastaa, at Folkethinget „fuldt ud“ har holdt Overenskomsten, naar det alt i 2 Aar har vægret sig ved at opfylde sit Tilsagn ifølge denne, skjøndt den Dyrtid, paa Grundlag af hvilken Tillæget er indbrømmet, ingensinde siden Afslutningen har været bortfalden i et saadant Maal og i et saadant Tidrum, at den kunde begrunde Ophøret af det i en længere Aarrække bevilgede Dyrtidstillæg.

Landstinget undlod nu vel at foreslaa Optagelsen af et Dyrtidstillæg paa Finantsloven 1880—81, men deraf kan ingenlunde uledes nogen Opgivelse af dette, naar hen ses til de Grunde, hvorpaa Undblæfelsen støttedes.

Samtidig med, at Finantslovsforslaget for 1880—81 undergaves 1ste Behandling i Landstinget, blev der nemlig af Finantsministeren, da han ikke længere mente at kunne nøies med et Dyrtidstillæg*), i Folkethinget indbragt et Forslag til Lov om en midlertidig Lønningsforbedring for samtlige Embeds- og Bestillingsmænd, og under en Konference med Ministeren erklærede denne, at han, hvis et Forslag om Optagelse af Dyrtidstillæg paa Finantsloven fremkom, maatte modsætte sig dette. „Under disse Omstændigheder“, bemærker Udvalgets Flertal i den anførte Betænkning, „vilde det være en forfæilet Fremgangsmaade af Landstinget, om det, for at skaffe Embedsmændene et Tillæg, som vi antage Thinget vil anse som nødvendigt, vilde, efter at have set, at Regjeringen forfølger det samme Maal, medens det endnu henstaar uafgjort, hvortil Regjeringens Skridt vil føre, paa egen Haand og uden at kunne vente nogen Støtte fra Regjeringen, betræde en Vel forskjellig fra den, som Regjeringen har fundet at være den under de givne Forhold mest passende og hensigtsmæssige; det forekommer os, at man derved, ifødetfor at gavne, kun kunde skade den Sag, man vilde gjøre sig til Talsmand for“.

*) I den foran anførte Betænkning (Sp. 802) hedder det ligeledes, at det heller ikke af de enkelte citerede af deres Sammenhæng udrevne Udtalelser af Conseilspresidenten kan uledes, at denne skulde have staaet i den Formening, at Dyrtiden var ophørt, hvorimod hans Standpunkt klart fremgaar af den Udtalelse af ham, der findes i Folkethingstidenden 1879—80, Sp. 6926: „Det staar for mig saaledes, at man umulig kan ved en Dyrtid betegne en vedvarende Fordyring af Livet. Ved Dyrtid forstaar man efter min Opfattelse en forbigaaende Fordyrelse og ikke en saadan vedvarende varig Fordyrelse, som vi have oplevet Aar efter Aar.“